

ECRI

European Commission against Racism and Intolerance
Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței

ECRI (2000) 21

Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței

RECOMANDAREA DE POLITICĂ GENERALĂ NR. 5:

COMBATerea INTOLERANȚEI
ȘI DISCRIMINĂRII FAȚĂ DE MUSULMANI

Strasbourg, 27 aprilie 2000

Secretariatul ECRI
Direcția Generală a Drepturilor Omului – DG II
Consiliul Europei
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Vizitați pagina noastră de web: www.ecri.coe.int

Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței:

Reamintind Declarația adoptată de șefii de stat și guvern ai statelor membre ale Consiliului Europei la prima reuniune la nivel înalt desfășurată la Viena pe 8 și 9 octombrie 1993;

Reamintind că Planul de Acțiune privind combaterea rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței, elaborat ca parte a acestei Declarații, a invitat Comitetul Miniștrilor să înființeze Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței, care era mandatată, printre altele, să elaboreze recomandări de politică generală către statele membre;

Reamintind, de asemenea, Declarația Finală și Planul de Acțiune adoptate de șefii de stat și guvern ai statelor membre ale Consiliului Europei la cea de-a doua reuniune la nivel înalt desfășurată la Strasbourg pe 10 și 11 octombrie 1997;

Subliniind că această Declarație Finală confirmă scopul statelor membre ale Consiliului Europei de a construi o societate europeană mai liberă, mai tolerantă și mai corectă și că aceasta solicită intensificarea luptei împotriva rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței;

Reamintind că articolul 9 al Convenției Europene a Drepturilor Omului protejează dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;

Reamintind, de asemenea, principiul non-discriminării cuprins în articolul 14 al Convenției Europene a Drepturilor Omului;

Luând în considerare propunerile cuprinse în Recomandarea Nr. 1162 privind contribuția civilizației islamice la cultura europeană, adoptată de Adunarea Parlamentară la 19 septembrie 1991;

Luând notă de concluziile seminarului privind religia și integrarea imigranților, organizat de Comitetul European asupra Migrației la Strasbourg între 24 și 26 noiembrie 1998;

Subliniind că instituțiile care guvernează relațiile dintre stat și religie diferă mult între statele membre ale Consiliului Europei;

Convinsă că într-o societate pluralistă coexistența pașnică a religiilor se bazează pe respectarea egalității și a non-discriminării între religii într-un stat democratic care separă clar legile statului de preceptele religioase;

Reamintind că iudaismul, creștinismul și islamismul s-au influențat reciproc și au influențat civilizația europeană timp de secole și reamintind în acest context contribuția pozitivă a islamismului la dezvoltarea continuă a societăților europene din care face parte integrantă;

Preocupată de semnalele conform cărora intoleranța religioasă față de comunitățile islamice și musulmane este în creștere în țări în care această religie nu este cea a populației majoritare;

Regretând puternic că islamismul este câteodată descris incorect pe baza unor stereotipuri ostile prin care această religie să fie percepută ca o amenințare;

Respingând orice viziune deterministă a islamismului și recunoscând marea diversitate internă care caracterizează practicarea acestei religii;

Ferm convinsă de necesitatea de a combate prejudiciile suferite de comunitățile musulmane și acțuând faptul că aceste prejudicii se pot manifesta în diverse forme, mai ales prin atitudini generale negative, dar și, în diferite grade, prin acțiuni discriminatorii și prin violență și hărțuiri;

Reamintind că, în pofida semnelor de intoleranță religioasă la care se face referire mai sus, una dintre caracteristicile Europei din ziua de astăzi este tendința către diversitatea credințelor în cadrul societăților pluraliste ;

Respingând toate manifestările de extremism religios;

Acțuând faptul că principiul unei societăți multi-religioase și multi-culturale merge mână în mână cu dorința religiilor de a coexista în cadrul societății din care fac parte;

recomandă guvernelor statelor membre, unde s-au stabilit comunități de musulmani care trăiesc ca minoritate în țara lor:

- să se asigure că nu sunt discriminate comunitățile de musulmani în ceea ce privește maniera de organizare și practicare a religiei;
- să impună sancțiunile corespunzătoare în cazul discriminării pe motive religioase, în conformitate cu contextul național;
- să ia măsurile necesare pentru a se asigura că libertatea practicii religioase este garantată pe deplin; în acest context trebuie să se acorde o atenție deosebită înlăturării obstacolelor juridice sau administrative inutile, atât pentru construirea unui număr suficient de locuri de rugăciune pentru practicarea islamismului cât și pentru riturile sale funerale;
- să se asigure că instituțiile publice sunt conștiente de necesitatea elaborării unor dispoziții care să răspundă în practica de zi cu zi cerințelor culturale și altor cerințe legitime care decurg din caracterul multi-religios al societății;
- să verifice dacă există discriminare pe motive religioase în ceea ce privește obținerea cetățeniei și, dacă da, să ia măsurile necesare pentru a opri acest lucru;

- să ia măsurile necesare pentru a elimina orice manifestare de discriminare pe motive religioase în ceea ce privește accesul la educație;
- să ia măsuri, inclusiv legislative dacă este necesar, pentru a combate discriminarea religioasă în ceea ce privește accesul la locurile de muncă și din cadrul procesului muncii;
- să încurajeze angajatorii să elaboreze și să implementeze "coduri de conduită" pentru a combate discriminarea religioasă în ceea ce privește accesul la locurile de muncă și din cadrul lor și, unde este cazul, să încerce să realizeze locuri de muncă reprezentative pentru diversitatea societății în cauză;
- să verifice dacă membrii comunităților musulmane suferă de discriminare ca urmare a excluderii sociale, și, dacă da, să ia toate măsurile necesare pentru a combate aceste fenomene;
- să acorde o atenție deosebită situației femeilor musulmane, care pot suferi atât din cauza discriminării femeilor în general cât și din cauza discriminării musulmanilor;
- să se asigure că programele din școli și din învățământul superior – mai ales în domeniul predării istoriei - nu prezintă interpretări distorsionate ale istoriei culturale și religioase și nu își bazează descrierea islamismului pe percepții de ostilitate și amenințare;
- să se asigure că instrucția religioasă în școli respectă pluralismul cultural și să dispună pregătirea profesorilor în acest sens;
- să încurajeze dialogul cu comunitățile musulmane în ceea ce privește modalitățile de a facilita selectarea și pregătirea imamilor care cunosc societatea în care vor munci și care să aibă, dacă se poate, o anumită experiență în cadrul societății;
- să sprijine dialogul voluntar la nivel local și național pentru a sensibiliza populația din acele zone în care este nevoie de o atenție specială pentru a evita conflictul cultural și social;
- să încurajeze profesioniștii din domeniul comunicării, în special din sectorul mass-media și publicitar să reflecteze asupra imaginii pe care o transmit despre comunitățile musulmane și islamice și asupra responsabilității pe care o au în acest sens, de a nu vehicula prejudecăți și informații părtinitoare;
- să asigure monitorizarea și evaluarea eficienței tuturor măsurilor luate cu scopul de a combate intoleranța și discriminarea față de musulmani.